

***Sprawozdanie za 2019 rok
z realizacji Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Miasta Bełchatowa
na lata 2017-2020***

Bełchatów, 2020 rok

Urząd Miasta Bełchatowa

ul. Kościuszki 1 tel. +48 447 335 116
97-400 Bełchatów tel. +48 447 335 115
um@belchatow.pl www.belchatow.pl

1. Wstęp

Przedmiotowe sprawozdanie z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bełchatowa na lata 2017 - 2020” obejmuje działania podjęte w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku. Program został przyjęty Uchwałą Nr XLI/376/17 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bełchatowa na lata 2017 - 2020”. Opracowanie stanowi zbiór informacji przekazanych przez poszczególne bełchatowskie podmioty odpowiedzialne i zaangażowane we wdrażanie Programu, tj.:

- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejską,
- Komendę Powiatową Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuraturę Rejonową,
- Poradnię Życia Rodzinnego,
- szkoły i placówki oświatowe,
- placówki wsparcia dziennego - Świetlicę Socjoterapeutyczną „Ster” oraz świetlicę środowiskową - „Promyk”.

2. Ewaluacja Programu

Celem sprawozdania jest dokonanie obiektywnej oceny podejmowanych działań przez instytucje i organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, których wspólnym celem jest zapobieganie zjawisku przemocy oraz pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc. Oceny stopnia realizacji celów zawartych w Programie dokonano w oparciu o określone w niej wskaźniki, przyporządkowane do poszczególnych działań przedstawionych i uszczegółowionych w dalszej części niniejszego opracowania.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Promowanie działań profilaktycznych oraz edukacja społeczna na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
1.1. Powstanie pogłębionej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w oparciu o wielokierunkowo prowadzone badania społeczne.	<ul style="list-style-type: none">• Zespół ds. Pomocy Społecznej i Zdrowia UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• Zespół Interdyscyplinarny,• MOPS,• Komenda Powiatowa Policji,• Sąd Rejonowy w Bełchatowie,• Prokuratura Rejonowa,• Straż Miejska,• Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA),• Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMB,• placówki oświatowe,• placówki ochrony zdrowia,• organizacje pozarządowe.	2018-2020	MOPS na bieżąco diagnozuje zjawisko przemocy w oparciu o dane zawarte w formularzach „Niebieskie Karty” i statystyki Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy. Diagnoza zjawiska jest również co roku przeprowadzona w ramach szczegółowego sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
1.2. Udział specjalistów i rodzin w kampaniach społecznych, konferencjach o charakterze edukacyjnym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• liczba przeprowadzonych kampanii społecznych - 5• liczba konferencji, w których specjaliści oraz rodziny brali udział - 2
1.3. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków oraz aktualnych informacji dotyczących instytucji i specjalistów, do których mogą zgłaszać się osoby uwięzione w przemoc, współpraca z mediami w tym zakresie.		2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• liczba materiałów edukacyjnych: ulotek, plakatów - 450• liczba opracowanych i rozpowszechnionych informatorów - 370• liczba komunikatów i artykułów prasowych - 4

1.4. Propagowanie programów profilaktycznych w szkołach, uświadamiających i uwrażliwiających młode pokolenie na problem przemocy w rodzinie, edukacja w zakresie możliwości podjęcia działań zaradczych.		2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• liczba programów profilaktycznych realizowanych przez:<ul style="list-style-type: none">- szkoły - 13- Straż Miejską - 9- Komendę Powiatową Policji - 1• liczba osób biorących udział w tych programach realizowanych przez:<ul style="list-style-type: none">- szkoły - 2350- Straż Miejską - 5918- Komendę Powiatową Policji - 316
CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Doskonalenie i rozwój pomocy specjalistycznej w formie poradnictwa, działań wspierających, warsztatowych oraz terapeutycznych dla osób doznających przemocy w rodzinie.			
DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
2.1. Podejmowanie działań edukacyjnych w formie projektów, warsztatów oraz szkoleń.	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Pomocy Społecznej i Zdrowia UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• MOPS,• organizacje pozarządowe,• placówki oświatowe,• placówki ochrony zdrowia.	2018-2020	Działanie realizowano w placówkach oświatowych, w ramach projektów, szkoleń oraz warsztatów profilaktycznych i socjoterapeutycznych: <ul style="list-style-type: none">• liczba realizowanych projektów/warsztatów/szkożeń - 28• liczba uczestników projektów/warsztatów/szkożeń - 1740• liczba osób, które ukończyły projekt, warsztaty lub szkolenie - 1740• liczba organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 1

<p>2.2. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, dotyczącego uzależnień i przemocy w rodzinie), działań wspierających oraz terapeutycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none">• MOPS,• organizacje pozarządowe,• placówki oświatowe.	<p>2017-2020</p>	<p>Poradnictwo specjalistyczne realizowały dwa podmioty, tj.: specjaliści w MOPS:</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba godzin pracy specjalistów - 264• liczba udzielonych porad/spotkań - 252• liczba osób korzystających z oferowanej pomocy - 95• liczba osób korzystających z istniejących form wsparcia - 189• liczby osób/rodzin objętych działaniami terapeutycznymi - 94 osób / 26 rodzin <p>Poradnia Życia Rodzinnego przy Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej oddział w Bełchatowie:</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba godzin pracy specjalistów - 160• liczba udzielonych porad/spotkań - 130
<p>2.3. Systematyczne poszerzanie specjalistycznej oferty pomocowej w zakresie poradnictwa oraz działań wspierających w zależności od zdiagnozowanych potrzeb.</p>	<ul style="list-style-type: none">• MOPS,• organizacje pozarządowe,• placówki oświatowe.	<p>2018-2020</p>	<p>W 2019 r. została poszerzona oferta pomocowa w zakresie poradnictwa specjalistycznego o mediacje rodzinne:</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba godzin pracy mediatora - 37,5• liczba sesji z mediatorem - 25• liczba osób korzystających z pomocy - 14
<p>2.4. Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach dotkniętych przemocą.</p>	<ul style="list-style-type: none">• MOPS	<p>2017-2020</p>	<ul style="list-style-type: none">• liczba rodzin objętych działaniami pracy socjalnej ze względu na przemoc - 143• liczba dzieci w tych rodzinach - 144

2.5. Prowadzenie aktywnej, interdyscyplinarnej współpracy służb w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Interdyscyplinarny,• Komenda Powiatowa Policji,• MOPS,• placówki ochrona zdrowia,• placówki oświatowe,• MKRPA,• Sąd Rejonowy,• Prokuratura Rejonowa.	2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• liczba wszczętych w 2019r./prowadzonych z 2018r., procedur „Niebieskie Karty” - 146/52• liczba rodzin objętych procedurą wszczętą w 2019r. i 2018r. - 114/40 (w 11 rodzinach z 2018r. ponownie wszczęto procedurę w 2019r.)• rzeczywista liczba rodzin wynosi - 143• liczba osób i dzieci - 429 osób/144 dzieci w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”• liczba instytucji i specjalistów zaangażowanych w realizację procedury „Niebieskie Karty” - 15 instytucji/59 specjalistów• liczba powołanych grup roboczych - 107• liczba spotkań grup roboczych - 347
CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.			
DZIAŁANIA	REALIZATORZYI PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
3.1. Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowanych do osób stosujących przemoc.	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Interdyscyplinarny,• grupy robocze,• Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie.	2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• liczba spotkań grup roboczych na które została wezwana osoba podejrzana o stosowanie przemocy w rodzinie - 150 (na 96 spotkań osoba zgłosiła się, na 54 nie zgłosiła się)• liczba wypełnionych formularzy „Niebieskich Kart - D” - 114• liczba procedur „Niebieskie Karty” zakończona z powodu ustania przemocy - 135

<p>3.2. Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających alkoholu, środków psychoaktywnych, w tym motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego lub kierowanie do MKRPA.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Interdyscyplinarny,• grupy robocze,• MKRPA,• placówki ochrony zdrowia.	<p>2017-2020</p>	<ul style="list-style-type: none">• liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, w których osoby stosujące przemoc były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych - 122 (w tym pod wpływem alkoholu -118, alkoholu i środków psychoaktywnych - 8 i 4 tylko środków psychoaktywnych)• liczba rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu lub środków psychoaktywnych - 94• liczba osób skierowanych do MKRPA - 34 (w tym przez ZI - 21, przez rodzinę zmotywowaną przez grupę roboczą - 13)• liczba osób, które ukończyły leczenie odwykowe - 5
<p>3.3. Doskonalenie i rozwój działań motywujących do uczestnictwa sprawców przemocy w programach korekcyjno-edukacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Zespół Interdyscyplinarny,• grupy robocze,• Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie.	<p>2017-2020</p>	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób motywowanych do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych - 45• liczba osób, które zgłosiły się do programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych - 18 (14 skierowanych przez grupę roboczą, 4 skierowane przez sąd; 5 osób ukończyło, 1 osoba przerwała, 18 osób brało udział w spotkaniach indywidualnych)
<p>3.4. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none">• MOPS	<p>2018-2020</p>	<p>MOPS w 2019r. złożył projekt pn. „Zawalcz o rodzinę-przerwij przemoc” w ramach Programu Ostonowego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jednym z zadań projektu była realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego. Projekt nie otrzymał dofinansowania.</p> <p>Osoby stosujące przemoc mają możliwość udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w PCPR. Spotkania indywidualne odbywają się przez cały rok, zgodnie z potrzebami uczestników.</p>

3.5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i prawnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none">• Komenda Powiatowa Policji,• Prokuratura Rejonowa,• Sąd Rejonowy,• Zespół Interdyscyplinarny.	2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• Liczba interwencji domowych - 108• liczba osób zatrzymanych w PDOZ, podczas interwencji - 67• liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawie znęcania się nad rodziną - 70• liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia - 31• liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania, zakazów zbliżania - 15• liczba osób skazanych za znęcanie się nad rodziną - 30• liczba osób skierowanych przez sąd do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc - 11
CEL SZCZEGÓŁOWY 4. Podnoszenie i doskonalenie kompetencji zawodowych oraz wsparcie osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.			
DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIK REALIZACJI CELU
4.1. Organizacja i dofinansowywanie szkoleń podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none">• Zespół ds. Pomocy Społecznej i Zdrowia UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• MOPS,• Zespół Interdyscyplinarny.	2017-2020	<ul style="list-style-type: none">• liczba szkoleń - 4 (liczba osób w nich uczestniczących - 53) w tym:• liczba szkoleń z zakresu motywacji sprawców przemocy w rodzinie do zmiany - 1 (liczba osób uczestnicząca w szkoleniu - 20)

<p>4.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami uwięzonymi w przemoc poprzez zapewnienie wsparcia psychologicznego i superwizji.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Zespół ds. Pomocy Społecznej i Zdrowia UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UMB (od 01.05.2019 r. Wydział Spraw Społecznych),• Zespół Interdyscyplinarny,• MOPS.	<p>2018-2020</p>	<p>MOPS w Bełchatowie:</p> <ul style="list-style-type: none">• liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego i superwizji - 22• liczba godzin superwizji - 32
---	---	------------------	--

WNIOSKI

Z przedstawionych danych statystycznych wynika, że:

1. Wiele podmiotów z terenu Bełchatowa (placówki oświatowe, MOPS, Policja, Straż Miejska czy organizacje pozarządowe) realizuje szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanych do dzieci i rodziców, które dotyczą:
 - promowania inicjatyw o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym na temat zjawiska przemocy i jej negatywnych skutków (konferencje, kampanie społeczne, programy, projekty, warsztaty, szkolenia),
 - upowszechniania materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków oraz informacji dotyczących instytucji i specjalistów, do których mogą zgłaszać się osoby uwiękane w przemoc (ulotki, plakaty, informatory, broszury, artykuły prasowe, tablice informacyjne, strony internetowe),
 - prowadzenia poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego, prawnego pedagogicznego, socjalnego), mediacji, działań wspierających oraz terapeutycznych,
 - prowadzenia działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowanych do osób doznających przemocy,
 - podejmowania aktywnej, interdyscyplinarnej współpracy służb w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
 - prowadzenia działań interwencyjnych i prawnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie (w tym motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego lub kierowanie do MKRPA osób uzależnionych stosujących przemoc).
2. Systematycznie wzrasta liczba osób uwiękanych w przemoc korzystających z pomocy specjalistycznej i instytucji udzielających wsparcia.
3. Została poszerzona oferta pomocowa poradnictwa specjalistycznego MOPS o mediacje rodzinne, z której korzystały rodziny uwiękane w przemoc.
4. W porównaniu do roku 2018, w którym wpłynęło 112 „Niebieskich Kart-A”, w 2019 roku nastąpił wzrost o 34 „Niebieskie Karty” i wynosi 146, tj. o 30%, a liczba rodzin zwiększyła się z 95 do 114 rodzin tj. 19 rodzin, 20%. Natomiast zmniejszyła się liczba rodzin ze 145 do 143 wszystkich aktywnych procedur prowadzonych w 2019 roku z 2018 roku. W 11 rodzinach, w których procedura została wszczęta w 2018 roku były ponownie wypełniane formularze „Niebieska Karta-A” w 2019 roku. Zwiększa się liczba rodzin, w których wielokrotnie wypełniano formularz „Niebieska Karta-A”.
5. Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej mężczyźni, a ofiarami - kobiety. Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby najbliższe - w przypadku osób dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci - rodzice. Ofiarami przemocy stają się również osoby starsze.

6. U źródeł przemocy w rodzinie najczęściej tkwi uzależnienie od alkoholu lub środków psychoaktywnych. Problem ten nie dotyczy tylko i wyłącznie osób podejrzanych o stosowanie przemocy, ale także osób doznających przemocy lub obu stron jednocześnie. Średnia z lat 2015 - 2018 wynosi 74% ogółu prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, natomiast w 2019 roku problem ten wystąpił w 122 przypadkach, co stanowiło 84% wszystkich „Niebieskich Kart-A” (118 nadużywanie i uzależnienie od alkoholu, w tym alkohol i środki psychoaktywne 8 i 4 przypadki, w których osoba podejrzana o stosowanie przemocy była pod wpływem środków psychoaktywnych) i dotyczyło 94 rodzin. Wzrasta liczba wszczynanych procedur w rodzinach z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, znacząco zmalała liczba osób znajdujących się pod wpływem środków psychoaktywnych do 12 z 35 w 2018 r. tj. o 66%.

7. Osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy mają możliwość uczestnictwa w szkoleniach, a pracownicy MOPS również w superwizji, przez co zwiększają swoje kompetencje i umiejętności pracy z rodziną uwikłaną w przemoc. W 2019 r. odbyło się 4 dniowe wyjazdowe szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, 2 szkolenia zorganizowane przez MOPS, finansowane z Miejskiego Funduszu Profilaktyki, wzięły w nich udział 42 osoby. Pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy byli objęci całoroczną superwizją, odbyły się 32 godziny superwizji. Istnieje dalsza potrzeba ustawicznego i systematycznego doskonalenia, szkolenia i objęcia superwizją członków grup roboczych, a także innych specjalistów zajmujących się rozpoznaniem i rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie.

Realizacja celów przyjętych w ramach Programu dąży do zwiększenia dostępności, skuteczności oraz jakości profesjonalnej pomocy osobom uwikłanym w przemoc. Należy pamiętać, iż jest to możliwe tylko dzięki przedsięwzięciom realizowanym systematycznie przy zaangażowaniu wszystkich służb i podmiotów, mających obowiązek podejmować działania na każdej płaszczyźnie funkcjonowania rodziny, w której zdiagnozowano jakąkolwiek formę przemocy.

Bełchatów
Tylko dobre re:akcje